

Aftale om finanslov 2025 med taxameterreform

Finansloven for 2025 kom i hus fredag den 22. november 2024. Partierne bag aftalen er regeringspartierne, SF og Radikale Venstre. Aftalen medfører, at der tilføres 186 mio. kr. til de gymnasiale uddannelser ift. regeringens oprindelige finanslovsudspil. I notatet gennemgås ændringerne, der er kommet i forhold til regeringens udspil og herefter kommer et resume af de forslag, der går uændret igennem.

Ændring fra forslag til finanslov 2025

Ekstra ressourcer i FL2025 (2025-niveau)

186 mio. kr. årligt i fordeles således:

144 mio. kr. til A-fagstaxameteret til stx og htx

7 mio. kr. til græsk/latin og musikalske grundkurser

35 mio. kr. til nedsættelse af knæktaxameteret

A-fagstaxameteret bevares og udbredes til htx

Regeringen havde foreslået at afskaffe taxameteret til de naturvidenskabelige fag og musik på højt niveau på stx og IB. Taxameteret gives til fysik, kemi, bioteknologi, biologi, geovidenskab og musik på A-niveau. Tilskuddet udbetales pr. bestået elev. Beregningerne af ressourcer bygger på aktiviteten i 2023.

I den endelige aftale står der, at taxameteret bliver bevaret på stx og udbredes til også at omfatte htx. Det er forventningen, at det også vil omfatte IB/studenterkurser, men det mangler endelig bekræftelse. Taksten er fastlagt til 10.990 kr. pr. færdig elev. Det betyder, at udbyderne af stx vil komme til at få en takstnedgang svarende til 9 pct. eller 1.030 kr. pr. færdig elev. Tages der udgangspunkt i aktiviteten for 2023, betyder det, at udbyderne samlet mister over 10 mio. kr. Beløbet ændrer sig afhængigt af den faktiske aktivitet i de kommende år.

For udbyderne af htx vil det betyde, at der tilføres omkring 29 mio. kr. ekstra til området. Da der er taget udgangspunkt i aktiviteten i 2023, er det forventningen, at beløbet kan blive mindre på grund af den faldende søgning/aktivitet.

Bevarelse af studieretningstilskud til græsk og latin

Regeringen havde foreslået det særlige grundtilskud til studieretningen græsk/latin og musikalsk grundkursus afskaffet. Det svarede til en nedskæring på stx på 6,7 mio. kr. Med den endelige aftale videreføres tilskuddet. Det betyder, at skoler, der opretter studieretningen græsk/latin og musikalske grundkurser også fremadrettet vil få tilskud.

Indførelse af et knæktaxameter på 7,5 pct. i stedet for 10 pct.

Regeringen havde foreslået, at der blev indført et knæk i undervisningstaxametrene til de gymnasiale fuldtidsuddannelser ved 700 årselever. For aktivitet over 700 årselever skulle taksten reduceres med 10 pct. Det betød, at de store institutioner samlet skulle spare 135,5 mio. kr.

Med den endelige aftale blev knæktaxameteret indført som foreslået, dog med en reduktion i taksten på 7,5 pct. Det betyder, at der vil blive skåret godt 100 mio. kr. ved samme aktivitet som i 2023.

Regeringsforslag der går uændret videre i finansloven

De tilbageførte midler fra et års omprioriteringsbidrag gøres varige

De midlertidige tilbageførte midler fra et års omprioriteringsbidrag videreføres permanent. Efter 4 års omprioriteringsbidrag aftalte den daværende S-regering, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med finansloven 2021 at løfte de gymnasiale fuldtidsuddannelser. I 2022 fulgte voksenuddannelsesområdet med. Løftet svarede til et års omprioriteringsbidrag og stod til at udløbe i 2024. Midlerne svarer til godt ¼ mia. kr. eller 2 pct. af den gymnasiale ramme.

Hhx løftes til stx-niveau

Der er i dag forskelle mellem taksterne på de gymnasiale fuldtidsuddannelser. Med finansloven for 2025 harmoniseres undervisnings- og færdiggørelsestaksterne for stx og hhx til stx-niveau. Der sker ikke noget med taxameteret for htx. Det betyder, at hhx-taxameteret tilføres ca. 1.800 kr. ekstra pr. årselev. Hvis man ser på aktiviteten på hhx for 2023, betyder det, at der tilføres 50,5 mio. kr. Det er dog forventningen, at der vil blive tilført flere ressourcer på grund af stigende søgning til hhx.

Puljen til VUC gøres permanent

Det nuværende tilskud til økonomisk udfordrede VUC'er gøres permanent på niveauet for 2024. Puljen udvides til også at omfatte den toårige hf-uddannelse. Puljen blev oprettet i 2020, fordi VUC var økonomisk udfordret på grund af nedskæringer og faldende kursisttal. Forslaget betyder, at der varigt er afsat 23,4 mio. kr. årligt til VUC.

Det sociale taxameter forhøjes og justeres

Det sociale taxameter forhøjes og forenkles. I dag tildeles tilskuddet, når en skole har over 38 pct. frafaldstruede elever; den grænse nedsættes til 30 pct. Med den nye model vil taksten stige fast med andelen af frafaldstruede elever, dvs. at taksten pr. elev vil stige, når en skoles andel af frafaldstruede elever stiger. I 2025 videreføres skolernes nuværende frafaldsprocenter, men fremadrettet vil der årligt være en opdatering af tilskudsberettigede skoler på baggrund af skolernes andel af frafaldstruede elever. Den underliggende statistiske model for definitionen af en frafaldstruet elev er uændret. Der sker en omfordeling og rammen for taxameteret hæves med 24,2 mio. kr. svarende til 10 pct.

Overgangsordningen

For at modvirke for store udsving i institutionernes tilskud - og give dem tid til intern omstilling - etableres en overgangsordning, der i en overgangsperiode regulerer tilskuddet til institutioner, der oplever et stort tilskudstab eller tilskudsstigning. Ordningen etableres således, at ingen institutioner kan miste mere end 1 pct. af deres omsætning i tilskud på ét år de første fire år, og at institutionerne maksimalt kan nå en tilskudsstigning på 0,5 pct. i 2025, 2,0 pct. i 2026, 3,7 pct. i 2027 og 5,1 pct. i 2028.

Økonomi

Samlet effekt af FL2025 (beregnet af 2023 aktivitet)

Ekstra ressourcer:

- 210 mio. kr. årligt til ny model for udkantstilskud (halvdelen er allerede på institutionerne i dag som midlertidige tilskud)
- 50 mio. kr. til højere undervisningstilskud på hhx (stx-niveau)
- 29 mio. kr. til fagtaxameter til htx

Videreførelse af ressourcer:

- 250 mio. kr. årligt til varig tilbageførelse af omprioriteringsbidraget
- 23 mio. kr. årligt til puljen til VUC varigt
- 24 mio. kr. årligt til fusionstilskud

Besparelser:

- -10 mio. kr. fra A-fagstaxameteret på stx/IB
- -100 mio. kr. årligt fra knæktaxameteret

Midlertidige tiltag:

- 21 mio. kr. årligt i 2025-2027 til skoler uden elevoptag i 2022

Vigtige oplysninger for 2025:

- 10.990 kr. pr. færdig elev i A-fagstaxameter for naturvidenskabelige fag og musik
- 7,5 pct mindre i undervisningstilskud for elever over 700
- 3,8 mio. kr. i udkantstilskud til hovedskoler i land eller oplandskommuner
- 30 pct. frafaldstruede elever eller flere udløser socialt taxameter
- 61.490 kr. pr. årselev løftes hhx-undervisningstaxameteret til (14.610 kr. for færdiggørelse).